

C. B. Ninesstad: Jeg skal bemærke, at jeg enten maa have været meget uheldig i min Udtryksmaade, eller ogsaa maa jeg paa en forunderlig Maade være bleven misforstaaet af den ærede Minister, dersom den ærede Minister har troet i mine Ord at kunne finde en Opstilling af to Mødsætninger, hvoraf jeg gav den første Fortrinet, nemlig Naturtilstanden og Kristendommen. Jeg har alene sagt, og det er et Faktum, en Kjendsgjerning, som ikke lader sig bortraffonnere, at de andre Racer, navnlig den malayiske, amerikanske og effimoiske Racer, gaae tilgrunde ved Berøring med Civilisationen; jeg talte slet ikke om Kristendommen, men det er naturligt, at da der ikke findes en sand Civilisation udenfor Kristendommen, gaae de til Grunde ved at berøres af den. Det er Noget, som man vil finde overalt, hvor man kaster Blik hen, og navnlig i Australien, og naar man vil see hen til Tilstanden paa Sandwichsøerne, paa Selskabsøerne, paa Benkabsøerne og nu senere paa Fischøerne, saa vil man see det Samme. Naar jeg før sagde, at Alle, der havde skrevet derom, sagde dette, saa meente jeg de Forfattere, som jeg havde læst, og det er ikke saa ganske saa, og de ere enige deri, at Befolkningen forsvinder og udryddes. Jeg har kun omtalt dette som et Faktum og aldrig tænkt paa at ville fremstille Naturtilstanden som bedre end Civilisationen, end den kristelige Udvikling, det er aldrig faldet mig ind.

Hofensørn: Jeg maa bede det ærede Thing undskyldte, at jeg endnu engang vender tilbage til det under Nr. 1 stillede Ændringsforslag. Det forekommer mig, at den høitagtede Kultusminister i sine Ytringer mod dette Forslag ligesom gjorde mig den Behovsdelse, at jeg skulde have tilfidsat den Tillid, som jeg skyldte ham, idet jeg satte en større Tillid til de Ytringer, som vare komne til mig fra Mænd udenfor Thinget, end til Ytringer, der kom fra den høitagtede Kultusminister; dette er nu langtfra Tilfældet, og jeg maa have udtrykt mig urigtigt, dersom mine Ord kunde opfattes saaledes.

Hvad jeg udtalte mig om, var den Sum, som behøvedes for at sikke den aarlige Vedligeholdelse, og det er mig ikke bekjendt, at den høitagtede Kultusminister har meddeelt Noget, som angaaer denne; jeg i det Mindste mindes det ikke. Den høitagtede Kultusminister fremsatte en lille venlig Bemærkning, som jeg troer var meget bestemt henvendt til mig, i det Mindste pointerede han stærkt „Formanden“ blandt de 15 Forslagsstillere, og hvoraf Meningen omtrent skulde være den, at denne Opposition mod de 3,500 Rd. var begrundet i, at det i Grunden var ret behageligt for Kirkeeerne, hvis man kunde faae Kultusministeren og Finantsministeren til at procedere med hindsanden, da vi saa kunde faae Sagen afgjort uden Udgift for Kirkeeerne. Jeg skal nu henstille til den høitagtede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet, om han dog egentlig finder, at det fremmer Debatterne her i Thinget, at vi saaledes gaae ind paa, hvilke Motiver vi kunne have; er det dog ikke bedre at holde Motiverne ude? Lad os tale om Følgerne af de Foranstaltninger, vi træffe, lad os træde op imod de Følger, der kunne komme, lad os paaberaabe, hvad der kan være fordærveligt for det almene Vel, lad os saa godt, som vi formaae, komme med Grunde, men lad os ikke appellere til, at dette eller hiint Motiv kan ligge til Grund, for hvad vi have bragt frem. (Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Maa jeg bede om Ordet!). Den høitagtede Kultusminister fremsførte som en Grund mod, hvad jeg havde anført, at store almindelige Love ganske naturligt fremkaldte enkelte mindre Love, som skulde supplere dem; det har jeg ikke Noget imod, men efter min Mening gav jeg ikke allermindeste Anledning til denne Bemærkning. Naar jeg sammensatter Totaludtrykket af, hvad den høitagtede Kultusminister yttrede, saa er det egentlig det, at han vil have disse 3,500 Rd., fordi han vil have bygget et Kapel ved Taarbæk, og jeg skal i den Anledning tillade mig at bemærke, at det dog vilde være mærkeligt, om Domenebestyrelsen, naar man kom til det Resultat, at den blev dømt